

Irodalmi Jelen

Irodalmi Jelen

ÖTVENHATTÓL JAPÁNIG

2016. MÁJUS. 11. - 11:45

Vágvölgyi B. András nem szereti a skatulyába zárást, annál inkább az utazást, hosszabb ideig élt ideig Japánban, az Egyesült Államokban, Angliában, Ausztriában, de mindig visszatért Magyarországra, mert szépirodalmi műveiben fontos a beszélt nyelv korfestő szerepe – az *Álljunk meg egy szóra*-estek legutóbbi rendezvényén jártunk.

A megszokottnál jóval kevesebben jöttek el az Erdélyi Magyar Írók Ligája szervezte *Álljunk meg egy szóra* rendezvénysorozat legutóbbi kiadására, amelynek az író, újságíró, filmrendező és esztéta, **Vágvölgyi B. András** volt a vendége. Kissé szokatlan ez, hiszen sokoldalú meghívottal, izgalmas személyiséggel találkozhattak az érdeklődők, de az est értéke, minősége nem mindig a közönség számával arányos, a fiatalság távolmaradása pedig a diáknapos programokkal is magyarázható.

Vámpólyai B. András

KOLORÁDÓ KID

László Noémi, a rendezvény házigazdája elsőként ötvenhatról kérdezte a meghívottat, mivel több művében is e történelmi esemény köré építkeznek, a nagysikerű film és könyv, a *Kolorádó Kid* alapmotívuma is ez. Ötvenhat, de nyolcvankilenc is kulcsfontosságú Vágvölgyi számára – tudtuk meg. Bár ő 1959-ben született, személyes élmények tehát nem köthetik a forradalmi eseményekhez, szülei abban az évben fejezték be az egyetemet, és az évfolyam háromnegyede disszidált. Már ez a szám is sokatmondó.

A meghívott nem szereti a skatulyákat, a kasznikat, leginkább a hetvenes évek fülszövegeitől irtózik. „Azt vallom, amit a punkok: a fülszövegre trágárságokat kell írni” – jegyezte meg nevetve, de azt már véresen komolyan gondolta, hogy a 'politikai kommentátor' megnevezéstől, amely a Wikipédián olvasható róla, kirázza a hideg. Szociológus-jogász oldaláról a szócikk érdekes módon megfeledkezett. László Noémi humorosra véve a figurát hozzátette: egy alternatív fülszövegre azt is írhatnánk, nagy volt Vágvölgyinek a menőkéje, lásd világtérkép. A meghívott helyesbített: Ausztráliában és Új-Zélandon még sosem járt, de tényleg nagyon sok helyen megfordult, Amerikában három, Japánban egy évet élt, hosszabb ideig tartózkodott Angliában és Bécsben.

Mindig mindenhol visszatekint azonban, mert szépíróként magyar nyelven a hazájában írhat, és ez nagyon fontos számára, mert a beszélt nyelv változása, a szleng korfestő szerepe elválaszthatatlan műveitől, a szleng messziről nehéz nyomon követni. A rendszerváltás előtt, a Kádár-korszakban többször disszidált, nyugati utazásait mindig meghatározta a 'menni vagy maradni' dilemmája. Tizenhét évesen „szemezett” a marseille-i idegenlégió toborzó irodájának ajtajával, és több ehhez hasonló élethelyzetbe került, de mindig a visszatérés mellett döntött.

Vágvölgyi újságíróként, a Magyar Narancs alapítószerkesztőjeként sok olyan tapasztalatra tett szert, amelyet később beépített könyveibe. Vallja, hogy az újságírás a megismerésnek, az életanyag begyűjtésének kiváló módszere, irodalmilag nagyon hasznos, nem véletlen, hogy sokan művelték egyszerre az újságírást és a fikciós irodalmat.

A nyomtatott könyv és az irodalom távolodnak egymástól, milyen szerepe van a 21. században a könyvnek? – tette fel a kérdést László Noémi. Vágvölgyinek meggyőződése, hogy könyvet olvasni a digitális korban is fontos dolog, és nem fog összeomlani a nyomdaipar, mindig szükség lesz színes magazinokra, szaklapokra, de a napilapok közül csak az egészen komolyaknak jósol jövőt.

A *Tokyo Underground* az író legnépszerűbb könyvei közé tartozik, ebben egyéves japáni tartózkodásának élményeit írja le. A kötet három kiadást ért meg, a legutóbbi 2013-ban jelent meg, és közel tízezer példány kelt el belőle. A Japánnal való találkozásnak volt egy fiatalkori „előszele” is, diákkorában sok pénzt sikerült keresnie egy maszeknál, és úgy döntött, egy ázsiai utazásra fogja költeni, Japán és India között habozott, de utóbbiba drágább volt a repülőjegy. A japán utat később a volt

Szovjetunión keresztül helyi repülőjáratokon, vonatokon, majd hajóval nagyon olcsón megúszta. Ha be kellene határolnia, „első éves gáidzin” könyvnek nevezné.

VÁGVÖLGYI & ANDRÁS

TOKYO UNDERGROUND

東京サブ・カルチャー・グラフィック・アンダーグラウンド

VÁGVÖLGYI & ANDRÁS
TOKYO UNDERGROUND

Az est további részében a *Pazar évek sötétben*, *Neondélibáb* című könyveiről is kérdezte László Noémi, irodalmi munkáiból pedig ízelítőképp fölolvastott egy James Bond paródia-részletet. Majd filmes munkáit járták körül, többek között mesélt röviden a *Kolorádó Kid* című filmről, amely 1956-ot dolgozza föl. Rövidfilmnek indult, de arra nem kapott támogatást, nagyjátékfilmként viszont már vevő volt rá a filmekért felelős akkori kulturális bizottság.

A filmre alapozó könyv tartalmaz egy börtönszengben írt függelékét, amely barátjához, **Eörsi Istvánhoz** kötődik, akit az ötvenhatos forradalom után elítéltek. Róla monográfiát is írt, amely a Kalligram Kiadó gondozásában jelent meg. Közeli viszonyban voltak, tanulságos volt a kétévnyi munka, amelyet erre a kötetre szánt, elsősorban a különböző generációk választásait, döntéseit volt érdekes összehasonlítani. **Eörsi István** tipikus pesti értelmiségi srác volt, akiről mondhatni, hogy az Üllői úton harcolt ötvenhatban.

Filmes pályájának filmproduceri része kiemelkedő, olyan nagy rendezők filmjeinek létrejöttét segítette elő, mint **Tarr Béla**, de Jancsó Miklóssal is dolgozott együtt. Jancsó nézete szerint a film a cirkusszal társítható, Tarr szerint a videó gép, a celluloidnak meg lelke van, szereti a novemberi hónapokat, és nem könnyű vele dolgozni.

Megtudtuk végül, hogy Vágvolgyi B. András új könyvön dolgozik, amely *Diszkópatkányok* címmel, ősszel fog megjelenni.

Varga Melinda